

[Ministeren for kulturelle anliggender]

I overensstemmelse hermed er der nedsat et dansk ophavsretsudvalg bestående af repræsentanter for ophavsmandsorganisationerne samt en række offentlige myndigheder og institutioner, herunder Danmarks Radio, undervisningsministeriet og bibliotekstilsynet. Udvalget, hvis formand er professor, dr. jur. Mogens Kocktvedgaard, forventes at afgive en første delbetænkning om fotokopiering i foråret 1980.

På denne baggrund mener jeg – som jeg allerede har tilkendegivet under folketingsbehandlingen af fremskridtspartiets forslag til folketingsbeslutning om ophavsretsnedtrapping i marts 1976 – at et mere omfattende lovgivningsinitiativ på ophavsretsområdet må afvente resultatet af de igangværende sagkyndige uredninger.

Med hensyn til spørgsmålet om optagelser af radio- og fjernsynsudsendelser inden for undervisningsvirksomhed, som specielt nævnes i begrundelsen for det stillede spørgsmål, skal jeg henlede opmærksomheden på, at forslag til revision af den ved lov nr. 240 af 8. juni 1977 gennemførte ændring af ophavsretslovens § 17 skal fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1981–82 på grundlag af ophavsretsudvalgets vurdering af de indvundne erfaringer med lovændringen.

Bilag

Riktlinjer för en allmän översyn av upphovsrättslagstiftningen

Vedtaget af det nordiske ministerråd (justits-, undervisnings- og kulturministre)
i Oslo den 22. maj 1975

Bestämmelser om den upphovsrätt som tillkommer författare, kompositörer och konstnärer m. fl. finns i de nordiska länderna intagna i särskilda lagar. I *Danmark* gäller sålunda i detta hänseende lov nr. 158 af 31. maj 1961 om ophavsretten til litterære og kunstneriske værker samt lov nr. 157 af 31. maj 1961 om retten til fotografiske billeder, i *Finland* lagen (404/61) den 8. juli 1961 om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk samt lagen (405/61) den 8. juli 1961 om rätt till fotografisk bild, på *Island* lagen nr. 73 av den 29. maj 1972 om upphovsrätt, i *Norge* lov av 12. mai 1961 nr. 2 om ophavsret til åndsverk m. v. och lov av 17. juni 1960 nr. 1 om rett till fotografi samt i *Sverige*

lagen (160:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk samt lagen (1960:730) om rätt till fotografisk bild. Lagarna har tillkommit i nordiskt samarbete.

Upphovsrätten är ett område med stark *internationell* prägel. Av grundläggande betydelse för den internationella regleringen av upphovsrätten är den år 1886 tillkomna Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk. De till konventionen anslutna staterna bildar en union för skydd av litterära och konstnärliga verk. Till Bernunionen är f.n. ett sextiotal stater anslutna, däribland de nordiska länderna. Bernkonventionen har senast reviderats i Paris år 1971.

Av betydelse i internationellt sammanhang är foruton Bernkonventionen också bl. a. den år 1952 ingångna Världskonventionen om upphovsrätt. Även denna reviderades år 1971.

Den upphovsrättsliga lagstiftningen i de nordiska länderna bygger liksom de internationella konventionerna på huvudprincipen att den som har skapat ett litterärt eller konstnärligt verk har ensamrätt att bestämma över de väsentliga formerna för utnyttjande av detta. Denna rätt omfattar såväl olika former för att ekonomiskt utnyttja ett verk (mångfaldigande, offentligt framförande m. m.) som vissa ideellt betonade rättigheter (rätt att bli namngiven som upphovsman och rätt att motsätta sig kränkande behandling av verket etc.). Upphovsrätten skyddar dessa rättigheter genom ett privaträttsligt regelsystem. Skydd enligt liknande principer ges också de s. k. närstående rättigheterna, dvs. de rättigheter som tillkommer utövande konstnärer, framställare av grammofonskivor eller andra ljudupptagningar och radio- och televisionsföretag. Vissa inskränkningar finns i den ensamsrätt som sålunda tillkommer upphovsmän och andra rättighetshavare.

Det upphovsrättsliga ensamrättsystemet ger den enskilde upphovsmannen ett gott skydd och innebär en vardefull stimulans för kulturlivet. Reglerna har emellertid sina rötter i en tid då samhällsförhållandena var andra än nu. Tillämpningen av det upphovsrättsliga systemet har med tiden medfört åtskilliga problem både för upphovsmännen själva och för dem som önskar utnyttja deras verk. Detta beror huvudsakligen på den tekniska utveckling som har ägt rum men i någon mån också på att upphovsrättsligt skydd